

Tárgytematika

Segítő-közösségi intervenció modelljei

LGM_SM009_1

Tárgyfelelős neve: dr. Budai István

Félév: 2013/14/2

Beszámolási forma: Vizsga

Tárgy heti óraszám: 0/0/0

Tárgy féléves óraszám: 12/0/0

OKTATÁS CÉLJA

A hallgatók ismerjék meg a közösségfejlesztés, a szociális munka és a civil tevékenység során alkalmazott professzionális intervenciókról szóló gondolkodás, elmélet- és modellalkotás alapvető kérdéseit. Biopszichoszociális és etikai összefüggésekben a különböző beavatkozások kereteit, formáit, főbb metodikai kérdéseit. Ezáltal fejlődjenek a közösségi és civil szakember kulcskompetenciái.

A közösségi és civil fejlesztő szakember kulcskompetenciái közül különösképpen fejlesztésre kerül: a közösségiség és civilség melletti elköteleződés és identitás, a szociális és közösségi munka változásainak követése, a multidimenzionális módon értelmezett szükségletekből és problémákból kiinduló beavatkozások, az egyes modellek, irányzatok alkalmazása, a kritikai analízis és reflektálás, a közösség tagjainak képessé tévése, kapcsolati háló alakítása, együttműködés stb.

TANTÁRGY TARTALMA

A tantárgy áttekintést nyújt a polgári demokráciákban kialakult szociális-, közösségi munkában és civil tevékenység során alkalmazható szellemiségek, irányzatok (anti-oppresszív, menedzserizmus, reflektív professzionalizmus, konstruktivista stb.), szemlélet és modellek (Karuza, Dominelli, Lorenz, Rothman, Tew stb.) előnyeiről, az életminőség javítása érdekében történő használatuk lehetőségeiről. Bemutatja és feldolgozza a különböző segítő szakmai beavatkozások és közösségfejlesztések elvi és gyakorlati összefüggéseit (beavatkozás – felelősség, etikai kérdések – kompetenciák dilemmái, függetlenség – lojalitás stb.), értékeit, módszertanát (közösségekben rejlő erők, közös célok, feladatok, lehetőségek felismerése, azonosulás a megvalósítás során stb.). Továbbá a nemzetközi és a hazai szociális munka, közösségfejlesztés és civil tevékenység jelenlegi trendjeit, a gyakorlati tapasztalatok és a modellértékű modernizációs kísérletek eredményeit, integrációit.

A fenti tartalmak feldolgozásával a közösségi és civil fejlesztő szakember kulcskompetenciái közül különösképpen fejlesztésre kerül: a közösségiség és civilség melletti elköteleződés és identitás, a szociális és közösségi munka változásainak követése, a multidimenzionális módon értelmezett szükségletekből és problémákból kiinduló beavatkozások, az egyes modellek, irányzatok alkalmazása, a kritikai analízis és reflektálás, a közösség tagjainak képessé tévése, kapcsolati háló alakítása, együttműködés stb.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

A félévi konzultációkon való részvétel és az azokon való alkotó közreműködés ajánlott.

A félév során egyéni kidolgozó-tervező munka, amelynek megvédésére a vizsgán kerül sor.

A félév végén vizsga:

- az egyéni munka megvédése
  - vizsgakérdésre szakszerű válasz megadása
-

KÖTELEZŐ IRODALOM

Kötelező irodalom :

- Budai I. – Nárai M. (szerk.) (2011) *Közösségi munka – Társadalmi bevonás – Integráció*. Széchenyi István Egyetem, Győr. ISBN 978-963-7175-59-6
- Johnsson, E. – Svensson, K. (2005) A szociális munka elmélete – Gondolatok az intervenció felfogásáról és magyarázatáról. www.eszi.sze.hu/index_szm.html
- Pataki É. (2008) A kontroll és segítő funkció a szociális munkában, A kötelezett kliensekkel való munka elméleti és gyakorlati kérdései www.eszi.sze.hu/index_szm.html
- Katz K. – Bányai E. (szerk.) (2009) *Kortárs szociálismunka-elméletek, tereptanítás, szupervízió*. Sík Kiadó, Budapest. ISBN 978-963-88455-0-4
- Vercseg I. (2011) *Közösség és részvétel*. Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület – ELTE TáTK Szociális Munka és Szociálpolitikai Tanszéke, Budapest. ISBN 978-963-08-0606-0

Ajánlott irodalom :

- Asquith, S. – Clark, C. Waterhouse, L. (2008) A szociális munkások szerepe a 21. században. In: *Kapocs*. 35. április. 10–31. o.
- Budai I. (2010) 20 év után – önkritikusan...avagy mit tesz a szociálismunkás-képzés a szakmai identitás alakításában. In: *Esély*. 4. 51–92. o.
- Budai I. (2011) Terepgyakorlatok a szakmai identitás alakításában. In: Budai I. (szerk.) *Terepgyakorlatok könyve*. Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény – Széchenyi István Egyetem, Győr. 27-38., ISBN 978-963-08-2451-4
- Jones, S. – Joss, R. (1995) A professzionalizmus modelljei és a kompetenciák fejlesztése. In: Budai I. (szerk.) (2011) *Terepgyakorlatok könyve*. Széchenyi István Egyetem, Győr. 11–26. o. ISBN 978-963-08-2451-4
- Katz K. (2009) A szociális munka kultúrái. In: *Esély*. 6. 108–120. o.
- Kelemen G. (2006) Reflektív gondolkodás a szociális munkában. In: *Esély* 1. 89–92. o.
- Lorenz, W. (2008) A szociális munka és az új társadalmi rend: a szolidaritást gyengítő neoliberalizmus elutasítása. In: *Esély*. 1. 91–101. o.
- Parton, N. – O’Byrne, P. (2006) Mi a konstruktív szociális munka? In: *Esély*. 1. 44–66. o.
- Varsányi E. (2010): *Szociális munka és kultúra*, Pont Kiadó, Budapest ISBN 978-963-9957-27-5